

تأثیر محبوبیت معلمان تربیت بدنی بر فرهنگ پذیری ورزشی دانش آموزان مقطع

متوسطه شهرستان بیرجند

*^۳ جعفر خوشبختی^۱، محمد کشتی دار^۲، داود مودی

ص.ص: ۹۲-۷۲

تاریخ دریافت: ۰۸/۰۴/۹۷

تاریخ تصویب: ۰۱/۱۰/۹۷

چکیده

هدف از این تحقیق، تاثیر محبوبیت معلمان تربیت بدنی بر فرهنگ پذیری ورزشی دانش آموزان مقطع متوسطه شهرستان بیرجند بود. روش این تحقیق توصیفی - پیمایشی بود. جامعه آماری تحقیق کلیه دانش آموزان مقطع متوسطه شهر بیرجند بود و نمونه آماری ۲۶۸ نفر از دانش آموزان مقطع متوسطه دوم شهر بیرجند که از طریق نمونه گیری تصادفی خوشه ای چند مرحله ای انتخاب گردید. به منظور جمع آوری اطلاعات از پرسشنامه محقق ساخته محبوبیت معلمان تربیت بدنی و پرسشنامه فرهنگ پذیری ورزشی کاشف (۱۳۹۰) استفاده گردید؛ و برای تحلیل داده ها از آزمون های کالموگروف- اسمیرنوف، آمار توصیفی و معادلات ساختاری استفاده شد. کلیه داده ها با استفاده از نرم افزار اس.پی.اس و لیزرل در سطح معناداری $p \leq 0.05$ تحلیل شدند. یافته ها نشان داد که متغیر محبوبیت معلمان تربیت بدنی تأثیر معناداری بر متغیر های جامعه پذیری ($\beta = 0.43$ ، $t = 11/43$)، شیوه زندگی ($\beta = 0.81$ ، $t = 12/44$)، ارزش اجتماعی ($\beta = 0.70$ ، $t = 13/75$) و نگرش جهانی شدن ($\beta = 0.88$ ، $t = 11/62$) دارد. لذا؛ توصیه می شود که از محبوبیت معلمان در اجتماعی شدن و تغییر شیوه زندگی دانش آموزان

^۱. دانشیار مدیریت ورزشی، دانشکده تربیت بدنی و علوم ورزشی، دانشگاه بیرجند، بیرجند، ایران،

^۲. دانشیار مدیریت ورزش، دانشکده علوم ورزشی دانشگاه فردوسی مشهد

^۳. دانشجوی دکتری مدیریت ورزش، دانشکده علوم ورزشی، دانشگاه فردوسی مشهد

* ایمیل نویسنده مسئول: davoodmoodi@yahoo.com

تاثیر محبوبیت معلمان تربیت بدنی بر فرهنگ پذیری ورزشی دانش آموزان مقطع متوسطه شهرستان بیریند

استفاده بهینه شود و با استفاده از این سرمایه انسانی (محبوبیت معلمان)، جامعه‌پذیری تسهیل و نگرش جهانی‌شدن ورزش تشییت شود.

وازگان کلیدی: فرهنگ پذیری ورزشی، جامعه‌پذیری، ارزش اجتماعی، شیوه زندگی، جهانی

مقدمه

امروزه ورزش و تربیتبدنی یکی از گستره‌های ترین واقعی جمعی است که در بین همه قشرها و گروههای اجتماعی طرفداران فراوانی دارد و از شاخص‌های بارز توسعه و پیشرفت اجتماعی به شمار می‌رود. نهادهای مختلف جامعه نظری سیاست، اقتصاد، آموزش و پرورش و فرهنگ عمومی از ورزش و تربیتبدنی انتظارات فوق العاده‌ای دارند و از کارکردهای آشکار و پنهان آن بهره می‌برند و بر روند آن تأثیر می‌گذارند (۲). فرهنگ پذیری جریانی است که فرد را عمیقاً و از هر لحاظ با فرهنگ جامعه همانند می‌کند و فرایندی از تغییرات روانشناسی که به دنبال ارتباطات بین فرهنگی می‌باشد (۱).

چنان‌که جامعه‌پذیری فرد را کمایش با هنجارهای اجتماعی سازگار می‌گرداند. هر کودکی که در جامعه‌ای چشم به جهان می‌گشاید، بی‌اختیار در جریان فرهنگ پذیری قرار می‌گیرد و هر شخص بالغی که از جامعه‌ای به جامعه‌ای دیگر کوچ می‌کند و با فرهنگ نویی مواجه می‌شود، مجدداً خود را ناگزیر از فرهنگ پذیری می‌یابد. فرهنگ پذیری در مورد کودک، جریانی ساده است و تقریباً یکسو دارد؛ اما یک شخص بالغ که به جامعه تازه‌ای کوچ می‌کند، بدان سبب که رنگ فرهنگی معینی به خود گرفته است، نمی‌تواند مانند کودک به‌آسانی با مقولات فرهنگی جدید برخورد کند (۸). از دیدگاه جامعه شناسان، فرهنگ ورزش در بین اقسام و آحاد مختلف جامعه در اصل نوعی خرد فرهنگ محسوب می‌گردد که کلیه باورها، ارزش‌ها، هنجارها، عادات و رفتارهای اجتماعی انسان در مورد ورزش را دربرمی‌گیرد و به‌طورکلی با فرهنگ جامعه در تعامل و ارتباط متقابل می‌باشد (۳). جامعه شناسان معتقدند که افراد و گروههای اجتماعی بخش عمداتی از رفتار انسان‌های وابسته به خود را رقم می‌زنند که دارای طیفی وسیع و رنگارنگ از انسان‌ها با پیوندها و علایق مشترک و ارتباطات تنگاتنگ با یکدیگر هستند. هواداران یک باشگاه ورزشی یا یک تیم فوتبال و والیبال نمونه‌هایی از گروههای اجتماعی می‌باشند که در برخی از رفتارها و تعاملات جمعی وجود مشترک و هماهنگی‌هایی دارند. مشارکت در ورزش به عنوان یک عامل اجتماعی شدن افراد بشمار می‌رود. بعلاوه باعث سودمندی اجتماعی و ترویج ارزش‌های اخلاقی و اجتماعی در جوامع می‌شود. همچنین شرکت در فعالیت‌های ورزشی فرصت‌هایی برای جامعه‌پذیری در اختیار افراد قرار می‌دهد. و محیط ورزش محل ترویج تساوی و برابری نژادی می‌باشد (۱۱).

صدقت زادگان (۱۳۸۴) می‌گوید، ترویج فرهنگ ورزش و پذیرش آن به عنوان یکی از باورها، هنجارها و عادات مفید در بین مردم از جمله اهدافی است که مدیران و برنامه‌ریزان جوامع در صدد آن هستند و باید تمام تلاش و مساعی خود را برای توسعه و گسترش آن مبذول دارند. فرهنگ پذیری و عمومیت بخشیدن به ورزش در هر جامعه‌ای در گروه‌های تعمیم و ترویج عوامل مؤثر در این امر می‌باشد (۴).

بی شک یکی از گروههایی که در تعمیم و ترویج فرهنگ ورزش و ارتقاء در جامعه نقش حیاتی را ایفا می کنند معلمان تربیت بدنی مدارس هستند. این قشر به عنوان اولین الگوهای ورزشی و تربیتی کودکان و نوجوانان زمینه ساز فرهنگ سازی ورزش در جامعه می باشند. معلمان می توانند در آینده ورزشی دانش آموزان تأثیر بسزایی داشته باشند. ورزش بویژه ورزش مدارس باعث توسعه ارزش هایی از قبیل احترام، مسولیت پذیری و عدالت در دانش آموزان می شود و هدف درس تربیت بدنی در مدارس هم مواردی از قبیل پرورش دانش آموزانی آگاه با گرایش به سمت سبک زندگی فعال، ایجاد فرصت هایی برای شناخت، توسعه اجتماعی و عاطفی و مسولیت پذیری در آنان است(۷).

مباحثی که پیرامون جامعه پذیری ورزش مطرح می شود، موضوعات مختلفی را شامل می شود: «این که چگونه برخی از افراد با علاقه فراوان به انجام فعالیت های ورزشی یا به تماشای رقابت های ورزشی می پردازند ولی دیگران چنین علایقی ندارند، چگونه عده ای خودشان را به عنوان ورزشکار می شناسند و وقت و هزینه خود را صرف فعالیت در یک رشته ورزشی خاص می کنند و دیگران نیز آنها را به عنوان ورزشکار می شناسند، و سرانجام اینکه ورزش چه تأثیری بر زندگی، خصوصیات و عقاید فرد دارد (۱۴). عوامل مختلفی مانند رسانه ها، همتایان، خانواده و معلمین در فرایند عمومی جامعه پذیری نقش دارند که در میان آنها معلمان از جایگاه قابل توجهی بر خوردار هستند. بی شک یکی از گروههایی که در تعمیم و ترویج فرهنگ ورزش و ارتقاء در جامعه نقش حیاتی را ایفا می کنند معلمان تربیت بدنی مدارس هستند. این قشر به عنوان اولین الگوهای ورزشی و تربیتی کودکان و نوجوانان زمینه ساز فرهنگ سازی ورزش در جامعه می باشند. معلمان می توانند در آینده ورزشی دانش آموزان هم تأثیر بسزایی داشته باشند. از سوی دیگر؛ تصمیم در مورد مشارکت ورزشی در طول مسیر زندگی به تلقی فرد از اهمیت ورزش و ارتباط بین ورزش و دستیابی به دیگر اهداف شخصی هم بستگی دارد. این طرز تلقی می تواند در قالب بازتاب رویدادهای ورزشی در رسانه ها و گفتگوهای مردم در سطح جامعه محقق شود. به عبارت دیگر دانش آموزان در مرحله اول که از آن به عنوان درگیر شدن در ورزش نام برده می شود، لازم است در معرض پیام ها و اطلاعاتی قرار گیرند که در سطح جامعه به شکل های مختلفی انتشار می یابد. در این مرحله فرد براساس کمیت و کیفیت اطلاعاتی که در دسترس دارد از ورزش و مسائل مربوط به آن آگاهی خاصی بدست می آورد. که می تواند در جهت گیری او به سمت ورزش موثر واقع شود که در این زمینه معلمان تربیت بدنی با توجه به نقش مهمی که در زمینه آموزش تربیت بدنی به دانش آموزان دارند، جزء اولین قشر تأثیر گذار و در صف مقدم اثرگذاری قرار می گیرند(۲). غفوری (۱۳۸۲) در مقاله خود با عنوان "مطالعه انواع ورزش همگانی و تفریحات مطلوب جامعه و ارائه مدل برای

برنامه‌ریزی‌های آینده" نشان داد که توسعه فرهنگ ورزش در میان جوامع یک اجبار و وظیفه‌ی اجتماعی دولت‌ها در قبال شهروندان و یکی از حقوق شهروندی تلقی می‌شود و دولت‌ها باید در سیاست‌ها و برنامه‌ریزی‌ها به مقولات ورزش و فعالیت بدنی و نیز فراهم‌سازی امکانات ورزشی مناسب با نیازها و خواسته‌های متفاوت شهروندان مبادرت ورزند (۱). ازنظر نیکسون و فرای^۱ (۱۹۹۶) دو اندیشمند جامعه‌شناسی نیز، حاصل فرهنگ پذیری ورزش از طریق یادگیری و شکل‌گیری باورها، نگرش‌ها، بهبود مهارت‌ها و تقویت ارتباطات اجتماعی انجام می‌پذیرد؛ این آموخته‌ها به زمینه‌های دیگر زندگی افراد ورزشکار قابل‌انتقال است و موجب می‌شود که در زمینه‌های دیگر حیات خود نیز در فعالیت‌های گروهی و جمعی به صورت موفقیت‌آمیزی عمل کنند (۳).

مرکادو و همکاران (۲۰۱۶) در تحقیقات خود نشان دادند که مربیان تربیت‌بدنی و مدرسه، عوامل اجتماعی کلیدی برای فرهنگ پذیری دانش آموزان به حساب می‌آیند (۱۷). نیکسون و همکاران (۱۹۹۶) در بررسی شیوه‌های زندگی مردم از دیدگاه جامعه‌شناسی دریافتند که جامعه‌پذیری از طریق ورزش به افراد یاد می‌دهد که چگونه می‌توان با اقتدار با بزرگسالان خارج از محدوده خانواده ارتباط برقرار کرد (۲۲). صداقت زادگان (۱۳۸۴) در پژوهش خود تحت عنوان جامعه‌پذیری از طریق ورزش اعلام داشت که عضویت در تیم‌های ورزشی، سبب مرور و تمرین ارزش‌ها و هنجارهای اجتماعی می‌شود (۴). این امر، موجب تقویت همبستگی اجتماعی و درنتیجه جامعه‌پذیری بیشتر ورزشکاران می‌شود. موحدی و همکاران (۲۰۱۱) در پژوهشی با عنوان تفاوت جامعه‌پذیری در میان دانشجویان ورزشکار و غیر ورزشکار به این نتیجه رسیدند که دانشجویان ورزشکار سطح بالاتری از جامعه‌پذیری را دارا می‌باشند. آن‌ها استدلال کردند که شرکت در فعالیت‌های ورزشی باعث پیشرفت بهتر در جامعه‌پذیری افراد می‌شود (۱۸). فارست و کرنز^۲ (۱۹۹۹) معتقد‌نند تعاملات اجتماعی ارائه شده به‌وسیله مشارکت در ورزش حیاتی است و عناصر مهمی برای توسعه جامعه‌پذیری افراد هستند؛ زیرا شرکت‌کنندگان را به غلبه بر موانع سخت و کnar آمدن با مشکلات سوق می‌دهد و باعث می‌شود در زندگی عادی خود جامعه‌پذیری بیشتری داشته باشند (۱۲). تولسی و ابراهیم پور (۲۰۱۲) در پژوهشی با عنوان بررسی رابطه بین عزت نفس، خودمختاری و انصاف با مسئولیت‌پذیری دانش آموزان دریافتند که متغیرهای رابطه گرم و انصاف اولیای مدرسه و پذیرفتن نقش فعال دانش آموزان (فرصت خودمختاری) در مدرسه، به صورت مستقیم و غیرمستقیم از طریق تأثیر بر عزت نفس، خودپنداری و خودمختاری ادراک شده، بر مسئولیت‌پذیری

¹. Nixon and Fry

². Forrest & Kearns

دانش آموزان تأثیر معنادار دارند (۲۲). باسیا^۱ و همکاران (۲۰۱۵) فعالیت‌های ورزشی را عامل مهمی در حل مشکلات و افزایش کیفیت زندگی دانش آموزان می‌دانند. بنابراین خاطرنشان می‌کنند؛ باید برای فعالیت‌های رسمی ورزشی در مدارس بکوشیم و کودکان و نوجوانان را به فعالیت‌های فوق برنامه تشویق کنیم (۱۰). تراویس و همکاران (۲۰۱۴) ورزش جوانان را به فرصت‌های جدیدی برای تعامل با خانواده و شکل‌گیری به ارتباطات خانواده مهیا می‌کند (۲۳). الب و همکاران (۲۰۱۶) معتقدند؛ ورزش منجر به اهداف فرهنگ پذیری مختلف می‌شود و نقش مهمی در یکپارچه‌سازی و تسهیل محیط انگیزشی دارد (۱۱). میلتور و گینزبرگ (۲۰۱۲) می‌گویند ورزش به ایجاد ارتباط بین کودکان کمک می‌کند و به آن‌ها اجازه می‌دهد تا چگونه به اشتراک گذاشتن، مذاکره حل منازعات و مهارت‌های خود-حمایتی را یاد بگیرند. همچنین به آن‌ها شیوه رهبری و مهارت‌های گروهی را آموزش می‌دهد (۱۶). گالاهو^۲ (۲۰۰۶) معتقد است فعالیت‌های ورزشی شاید بتواند از راه‌های متفاوت به احساس مثبت فرد از خود و خودپنداری بهتر در فرد کمک نماید چنین احساسی می‌تواند زمینه و بستر پدید آمدن تغییر و تحول بسیاری از صفات روانی- اجتماعی فرد شود (۱۳). وانگ^۳ و همکارانش (۲۰۰۴) نشان دادند که فعالیت بدنی به هر شکلی می‌تواند به حفظ و تأمین سلامت روانی نقش داشته باشد (۲۴). پرسیوال و کرر^۴ (۲۰۰۵) خاطرنشان می‌کنند؛ فعالیت‌های ورزشی افزون بر فراهم کردن سلامت فیزیکی، نقش مهمی در رشد اجتماعی دارد. استانتر و ویس^۵ (۲۰۰۳)، بوکسیل^۶ (۲۰۰۳) می‌گویند؛ ورزش، ایده آل های اخلاقی یک فرهنگ را در میان ورزشکاران جوان القا می‌کند و سبب می‌شود تا مردم ارزش‌های غیراخلاقی را نفی کرده. نسبت به ارزش‌های اخلاقی نیک برانگیخته شوند و بدین ترتیب افراد و جامعه بهسوی اخلاقی شدن پیش روند (۲۱،۹).

اصولاً عوامل متعددی بر باورها، علاقه و نوع نگرش به عنوان مولفه‌های یک فرهنگ اثر گذار می‌باشند. از جمله مهم ترین این عوامل شخصیت و منش انسان‌هایی است که در محیط خانواده، مدرسه و محل سکونت با فرد در تعامل می‌باشند. الگو برداری و اثربخشی از افرادی که مورد پذیرش و محبوب فرد واقع می‌شوند و تاثیر پذیری از شیوه‌های پنداش و کردار این گروه از اطرافیان نقش به سزائی در

¹. Baciu

². Galahu

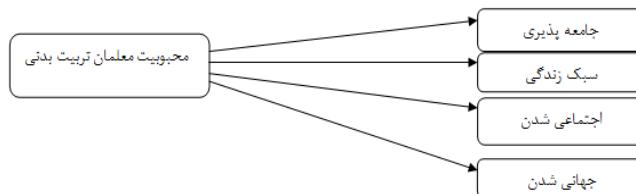
³. Wang

⁴. Percival & Kerr

⁵. Stunts & Weiss

⁶. Boxill

شكل دهی به آنچه که فرهنگ نامیده می شود دارد. درس تربیت بدنی و ساعت ورزش در برنامه آموزشی مدارس اصولاً جزو لحظات شیرین و دوست داشتنی تعداد زیادی از دانش آموزان می باشد و معلمان تربیت بدنی به عنوان افرادی که شرایط مناسی را برای بهره مندی از این لحظات فراهم می نمایند، جزو محبوب ترین معلمان نزد دانش آموزان هستند؛ علی رغم آنچه اظهار شد برخی هم در جامعه ما هستند که معتقدند ساعت ورزش وقت تلف کردن است و دانش آموزان بجای ورزش کردن بهتر است به دروسی مهمی همچون ریاضی ، علوم، ... بپردازنند. برخی هم حتی خود معلم ورزش را هم هزینه تلقی می کنند و یا در مقایسه با سایر معلمان آنها را کم ارزش تر تلقی می کنند. محقق بدلیل تجربه معلمی و مواجه با این قبیل اظهارات در صدد است نقش محبوبیت معلمان بر فرهنگ پذیری دانش آموزان را بررسی نماید و تأثیر این سرمایه انسانی (محبوبیت معلمان) بر مؤلفه های فرهنگ پذیری را دریابد. لذا سوال اصلی تحقیق حاضر این است: آیا محبوبیت معلمان تربیت بدنی بر فرهنگ پذیری ورزشی دانش آموزان مقطع متوسط تاثیر گذار است؟

شکل ۱- مدل مفهومی تحقیق

روش شناسی

این پژوهش از نظر هدف کاربردی بوده و بر حسب روش گردآوری داده ها از نوع توصیفی- پیمایشی است. جامعه آماری پژوهش را کلیه دانش آموزان مقطع متوسطه دوم شهرستان بیرون گردید در سال تحصیلی ۹۶-۹۷ تشکیل می دهند. برای تعیین نمونه از روش نمونه گیری تصادفی خوشای چند مرحله ای استفاده شد، واحد نمونه گیری در این پژوهش مدرسه می باشد که بدین منظور سطح شهر به سه ناحیه تقسیم گردید در هر ناحیه به شکل تصادفی دو مدرسه (پسرانه ۵۰ نفر) و دخترانه (۵۰ نفر)) انتخاب شدند در مرحله بعد تعداد ۵۰ پرسشنامه در هر مدرسه به شکل تصادفی بین دانش آموزان توزیع گردید که در مجموع ۳۰۰ پرسشنامه توزیع شده تعداد ۲۶۸ پرسشنامه قابلیت تجزیه و تحلیل را داشتند. در بخش ابزار جمع آوری اطلاعات، با توجه به هدف تحقیق، برای گردآوری اطلاعات از پرسشنامه های

استاندارد فرهنگ پذیری ورزشی بکار گرفته شده توسط کاشف (۱۳۹۰) استفاده شد. پرسشنامه فرهنگ پذیری ورزش در ۴۰ سؤال و در مقیاس پنج ارزشی لیکرت موربرسی قرار گرفت. ابزار اندازه‌گیری محبوبیت معلمان تربیت بدنی نیز پرسشنامه محقق ساخته‌ای بود که در ۱۸ سؤال موردنیش قرار گرفت که این پرسشنامه با مصاحبه نیمه ساختار یافته با دانش آموزان مقاطع دوم و سوم متوسطه و مطالعه مبانی نظری و کتابخانه‌ای در حوزه ویژگی‌های معلمان تربیت بدنی از دیدگاه دانش آموزان تدوین گردید. برای اطمینان از روایی پرسشنامه‌ها، از تحلیل عاملی سازه استفاده شد. بعد از تدوین پرسشنامه‌ها از نظرات و راهنمایی‌های استادان صاحب‌نظر در علم مدیریت ورزش استفاده شد و نظرات آن‌ها در پرسشنامه نهایی لحاظ گردید. برای اطمینان از پایایی پرسشنامه‌ها ۳۰ نسخه آن در مطالعه مقدماتی بر دو مدرسه که به‌طور کاملاً تصادفی انتخاب شده بود، توزیع شد و برای ضریب پایایی از آلفای کرونباخ استفاده شد که ضریب پایایی درونی برای فرهنگ پذیری ورزش (۰/۹۱) و مؤلفه‌های آن جامعه‌پذیری (۰/۸۵)، شیوه زندگی (۰/۶۸)، ارزش اجتماعی (۰/۸۰)، جهانی‌شدن (۰/۸۱) و پرسشنامه محبوبیت معلمان تربیت بدنی (۰/۹۳) بدست آمد. در ادامه برای تجزیه و تحلیل داده‌ها از نرم‌افزار اس. پی. اس. نسخه ۲۲ و لیزرل نسخه ۸/۸ در سطح معناداری $p \leq 0.05$ استفاده شد.

شاخص کایزر مایر شاخصی از کفایت نمونه‌گیری است که کوچک بودن همبستگی جزئی بین متغیرها را بررسی می‌کند این شاخص در دامنه صفت‌تا یک قرار دارد و اگر به یک نزدیک‌تر باشد، داده‌های برای تحلیل عاملی مناسب هستند. شاخص دیگر آزمون بارتلت برای نشان دادن ماتریس همبستگی بین متغیرها می‌باشد و اگر سطح معناداری آن کوچک‌تر از ۵ درصد باشد، تحلیل عاملی برای شناسایی ساختار (مدل عاملی) مناسب است و فرض شناخته شده بودن ماتریس همبستگی رد می‌شود. در پژوهش حاضر شاخص کایزر مایر برای متغیر محبوبیت معلمان تربیت بدنی (۰/۹۲۵) و متغیر فرهنگ پذیری ورزش (۰/۹۱۵) می‌باشد. همچنین شاخص آزمون بارتلت نشان میدهد که، تحلیل عاملی برای شناسایی ساختار (مدل عاملی) مناسب است و فرض شناخته شده بودن ماتریس همبستگی رد می‌شود ($p \leq 0.05$).

یافته‌ها

یافته‌های تحقیق در دو بخش توصیفی و استنباطی ارایه می‌شود که در قسمت بیان نتایج توصیفی داده‌ها، درباره یافته‌های جمعیت شناختی، نتایج بدین ترتیب بود: تعداد دانش آموزان پسر

۱۳۱ نفر (۴۸/۹ درصد)، دختر ۱۳۷ نفر (۵۱/۱ درصد) و تعداد دانش آموزان در پایه تحصیلی اول (۱۷/۵ درصد)، دوم (۱۶/۸ درصد)، سوم (۲۸/۱ درصد) و چهارم (۳۴/۷ درصد) می‌باشد.

متغیر	تعداد	$M \pm SD$	حداقل	حداکثر
جامعه‌پذیری	۲۶۸	$۳/۳۶ \pm ۰/۸۴$	۱/۲۰	۵
شیوه زندگی	۲۶۸	$۳/۳۰ \pm ۰/۵۸$	۱/۴۰	۵
اجتماعی شدن	۲۶۸	$۳/۷۱ \pm ۰/۶۴$	۱/۶۰	۵
جهانی شدن	۲۶۸	$۳/۴۳ \pm ۰/۷۱$	۱/۲۰	۵
محبوبیت معلم	۲۶۸	$۳/۵۸ \pm ۰/۶۶$	۱/۵۰	۴/۹۴

همان‌طور که از جدول ۱ استنباط می‌گردد، در بین ابعاد فرهنگ پذیری ورزش مؤلفه اجتماعی شدن دارای بالاترین میانگین و تغییر شیوه زندگی پایین‌ترین میانگین را دارد می‌باشد.

جدول ۲ - آمار توصیفی پرسشنامه فرهنگ پذیری ورزش

متغیر	گویه ها	میانگین انحراف	معیار
نقش فعالیتهای ورزشی در انسجام روابط خانوادگی	۱/۱۰	۳/۵۳	
نقش فعالیتهای ورزشی در بهبود روابط اعضای خانواده	۱/۰۷	۳/۳۳	
نقش فعالیتهای ورزشی در ایجاد روحیه جمیعی	۱/۰۹	۳/۱۰	جامعه
نقش فعالیتهای ورزشی در حضور فعال‌تر در اجتماع	۱/۱۲	۳/۲۰	پذیری
نقش فعالیتهای ورزشی در روحیه تعاون و همکاری	۰/۹۹	۳/۶۵	
میزان تحرک و فعالیت بدنی روزانه	۰/۹۸	۳/۹۱	
استفاده از وسیله نقلیه برای رفت و آمد	۱/۱۴	۳/۰۹	
میزان ثابت و یکنواختی زندگی	۱/۰۴	۳/۶۹	شیوه
میزان گردش و مسافت در زندگی	۱/۰۱	۲/۰۴	زندگی
اهمیت خوردن، استراحت و خوابیدن در زندگی	۰/۸۶	۳/۷۶	
نقش فعالیتهای ورزشی در توسعه رفتارهای خوب	۰/۸۸	۳/۷۸	

۰/۸۸	۳/۸۵	نقش فعالیتهای ورزشی در گرایش به اعتقادات دینی	
۰/۷۸	۳/۸۴	نقش فعالیتهای ورزشی در نابهنجاری‌های رفتاری	ارزش اجتماعی
۰/۸۹	۳/۶۷	نقش فعالیتهای ورزشی در رشد اخلاقیات	
۰/۸۳	۳/۴۱	نقش فعالیتهای ورزشی در پرورش تن و روان	نگرش جهانی‌شدن
۰/۹۷	۳/۵۱	نقش فعالیتهای ورزشی بر صنعت و اقتصاد	
۰/۹۹	۳/۲۵	نقش فعالیتهای ورزشی در ارتباطات بین المللی	
۰/۹۷	۳/۲۱	نقش فعالیتهای ورزشی در شناخت ملل مختلف از هم	
۰/۹۲	۳/۸۳	نقش فعالیتهای ورزشی در روابط فرهنگی ملل مختلف	
۰/۸۷	۳/۸۰	نقش فعالیتهای ورزشی در انسجام و یکپارچگی جهانی	

با توجه به نتایج جدول (۲) سؤالات «میزان تحرک و فعالیت بدنی روزانه»، «نقش فعالیتهای ورزشی در توسعه رفتارهای خوب»، «نقش فعالیتهای ورزشی در گرایش به اعتقادات دینی»، «نقش فعالیتهای ورزشی در نابهنجاری‌های رفتاری»، «نقش فعالیتهای ورزشی در روابط فرهنگی ملل مختلف» بالاترین میانگین را در بین سؤالات پرسشنامه فرهنگ پذیری ورزش دارا می‌باشند.

جدول ۳ – آمار توصیفی پرسشنامه محبوبیت معلمان تربیت بدنی

گویه‌های پرسشنامه	میانگین انحراف معیار	ردیف	متن
با دانش آموزان صمیمی باشد	۳/۸۰	۱/۱۰	
سعی کند مشکلات خانوادگی دانش آموزان را بداند	۳/۸۴	۱/۰۸	
کارها و اخلاق بد دانش آموزان را پنهانی و دور از نظر دیگران به آن‌ها تذکر دهد	۳/۵۵	۱/۰۴	
از خودش کمتر تعریف کند	۳/۵۷	۰/۹۸	
نباید بین شاگردان خود فرق بگذارد	۳/۸۸	۰/۸۸	
اگر کسی از او تعریف کرد باید به او نمره زیاد بدهد	۳/۱۴	۰/۸۰	

۰/۷۸	۳/۰۱	دانش آموزان ضعیف را سرزنش کند
۰/۹۴	۳/۴۵	خشمگین و عصبی نشود
۰/۹۹	۳/۴۰	دانش آموزان زرنگ و درس خوان را بیشتر دوست بدارد
۱/۰۲	۳/۴۴	آنقدر درس را تکرار کند تا بیشتر دانش آموزان کلاس آن درس را بفهمند
۰/۹۱	۳/۱۴	دانش آموزان را وادار کند که ساکت و بدون هیچ حرکتی بنشینند
۰/۷۸	۳/۵۴	در موقع درس دادن به همه شاگردان نگاه کند
۰/۹۰	۳/۴۶	علاوه بر مطالب کتاب، اطلاعات دیگری هم درباره درس داشته باشد
۱/۰۶	۳/۴۴	اگر حرفی زد، باید به آن عمل کند
۰/۹۸	۳/۸۰	نباید دانش آموزان را تنبیه بدنی کند
۰/۸۴	۳/۷۸	آبروی دانش آموزان را در کلاس حفظ می کند
۰/۸۸	۳/۹۰	نسبت به همه دانش آموزان عدالت را رعایت می کند
۰/۸۹	۳/۸۷	به تلاش و موفقیت شما ارج می نهد و پاداش می دهد

با توجه به نتایج جدول (۳) سوالات « نسبت به همه دانش آموزان عدالت را رعایت می کند» ، «نباید بین شاگردان خود فرق بگذارد» و « به تلاش و موفقیت شما ارج می نهد و پاداش می دهد» بالاترین میانگین را در بین سوالات محبوبیت معلمان تربیت بدنی دارا می باشند.

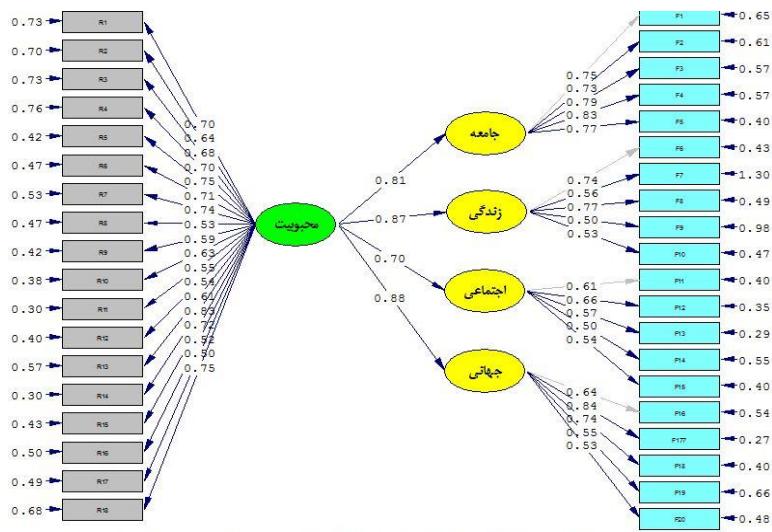
جدول ۴- همبستگی بین متغیرهای تحقیق

فرهنگ پذیری ورزش	جهانی شدن	اجتماعی شدن	سبک زندگی	جامعه پذیری	r	p	متغیر
۰/۸۹	۰/۸۲	۰/۸۶	۰/۷۳	۰/۸۷			محبوبیت معلمان
۰/۰۰۱	۰/۰۰۱	۰/۰۰۱	۰/۰۰۱	۰/۰۰۱			تربیت بدنی

همان طور که از نتایج جدول (۴) استنباط می گردد، ارتباط بین مولفه های فرهنگ پذیری ورزش (جامعه پذیری ، سبک زندگی ، اجتماعی شدن ، جهانی شدن) با متغیر محبوبیت معلمان تربیت بدنی معنادار می باشد ($p \leq 0.05$).

پس از تجزیه و تحلیل داده ها با نرم افزار لیزرل خروجی نرم افزار در شکل های ۲ و ۳ آمده است. برای سنجش معناداری روابط علی بین متغیرها از دو شاخص جزئی مقدار t و p استفاده شد. بر اساس سطح معناداری $0.05 < t < 1.96$ یا کمتر از -1.96 باشد؛ و همچنین مقادیر کوچکتر از $0.05 < p < 0.05$ برای مقدار p حاکی از تفاوت معنادار مقدار محاسبه شده برای وزن های رگرسیونی با مقدار صفر در سطح اطمینان 0.95 دارد.

شکل ۲- مدل اثر محبوبیت معلمان تربیت بدنی بر فرهنگ پذیری ورزش در حالت ضرایب استاندارد

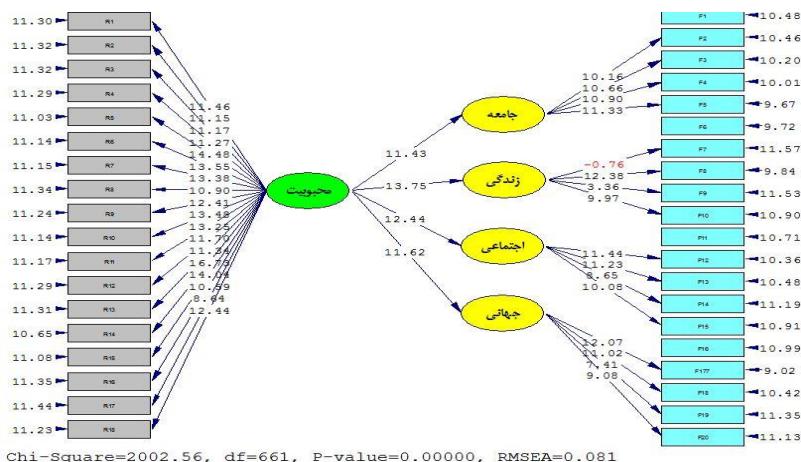
همان طور که در مدل تحلیل مسیر شکل شماره ۲ مشاهده می شود، محبوبیت معلمان ورزشی بر فرهنگ پذیری دانش آموزان تأثیر داشته است. محبوبیت معلمان تربیت بدنی بر نگرش جهانی شدن ورزش 0.88 ، تغییر شیوه زندگی دانش آموزان 0.87 ، جامعه پذیری ورزش 0.81 و اجتماعی شدن دانش آموزان 0.70 تأثیر گذاشته است.

جدول ۵- نتایج حاصل از تحلیل مدل سازی معادلات ساختاری

شماره	مسیر	ضریب	مقدار t	سطح
معناداری	مسیر			
۱	محبوبیت- جامعه پذیری	۰.۸۱	۱۱/۴۳	۰.۰۰۱

۰/۰۰۱	۱۳/۷۵	۰/۸۷	محبوبیت - تغییر شیوه زندگی	۲
۰/۰۰۱	۱۲/۴۴	۰/۷۰	محبوبیت - اجتماعی شدن	۳
۰/۰۰۱	۱۱/۶۲	۰/۸۸	محبوبیت - جهانی شدن	۴

همان‌گونه که از جدول ۵ استنباط می‌گردد، ضرایب معناداری میان جامعه‌پذیری، تغییر شیوه زندگی، اجتماعی شدن و جهانی شدن با محبوبیت معلمان تربیت‌بدنی باید از ۱/۹۶ بزرگ‌تر و از ۱/۹۶ کوچک‌تر شوند تا نشان‌دهنده تأثیرگذاری متغیر محبوبیت معلمان در مؤلفه‌های فوق باشد. همچنان که ملاحظه می‌شود محبوبیت معلمان بر تمامی مؤلفه‌های فرهنگ پذیری اثرگذار بوده است.

. شکل ۳- مدل اثر محبوبیت معلمان تربیت‌بدنی بر فرهنگ پذیری ورزش در حالت ضرایب تی مدل مفهومی پژوهش از طریق مدل‌سازی معادلات ساختاری مورد آزمون قرار گرفته شد. هدف از آزمون مدل آن است که آیا داده‌های تجربی از مدل مفهومی پژوهش حمایت لازم را دارند یا خیر؟ برای تعیین برآزندگی مدل پژوهش به کمک تحلیل عاملی تأییدی شاخص‌های برآزندگی مختلفی در نظر گرفته شد. به طور کلی، هریک از شاخص‌های به دست آمده برای مدل به تنها یک دلیل برآزندگی مدل آن نیست، بلکه این شاخص‌ها را باید باهم تفسیر کرد. مقادیر مهم‌ترین این شاخص‌ها، در جدول (۶) آورده شده‌اند. تمامی این شاخص‌ها حاکی از تناسب مدل با داده‌های مشاهده شده می‌باشد

جدول ۶- شاخص‌های برآذش مدل

ردیف	معیارهای برآذش مدل	شاخص	حد مطلوب	نتیجه
۱	کای دو نسبی	χ^2/df	۳/۰۱	مطلوب بین ۰-۲

۲	ریشه میانگین مجذورات تقریب	RMSEA	کمتر از ۰/۰۸	نسبتاً مطلوب
۳	شاخص برازش هنجار شده	NFI	بیشتر از ۰/۹۰	مطلوب
۴	شاخص نرم برازنده‌گی	NNFI	نژدیک ۱	مطلوب
۵	شاخص برازش تطبیقی	CFI	بیشتر از ۰/۹۰	مطلوب
۶	شاخص برازش نسبی	RFI	بیشتر از ۰/۹۰	نسبتاً مطلوب
۷	شاخص برازش اضافی	IFI	بیشتر از ۰/۹۰	مطلوب
۸	شاخص برازنده‌گی	GFI	بیشتر از ۰/۹۰	مطلوب
۹	برازنده‌گی تعديل یافته	AGFI	بیشتر از ۰/۹۰	مطلوب

بحث و نتیجه‌گیری

هدف از پژوهش حاضر تاثیر محبوبیت معلمان تربیت بدنی بر فرهنگ پذیری ورزشی دانش آموزان مقطع متوسطه شهرستان بیرجند بود. امروزه تربیت‌بدنی و ورزش، مقوله‌ای است که در هر اجتماعی جایگاه ویژه‌ای دارد و نقش آن در شکوفایی استعدادهای مختلف افراد و متعاقب آن تقویت و افزایش ظرفیت‌های اخلاقی، تربیتی، جسمانی، ذهنی، عقلی، مهارتی، عاطفی و اجتماعی افراد انکارناپذیر است تربیت‌بدنی، بخش تکمیلی تعلیم و تربیت است که از طریق فعالیت‌های جسمانی و بدنی به شکوفایی استعدادها کمک می‌کند. شکوفایی علمی و آموزشی دانش آموزان هنگامی میسر است که در زمینه‌های مساعدی از سلامت جسمی و روحی، رشد، نشاط و تحرک فرهنگی و تربیتی استوار باشد و معلمان تربیت‌بدنی می‌توانند زمینه‌ساز مؤلفه‌های فوق گردند.

یکی از نتایج تحقیق؛ تأثیرگذاری معنادار محبوبیت معلمان تربیت‌بدنی بر جامعه‌پذیری ورزش بود ($t=11/43$ و $\beta=0/81$) که در مرتبه اول از دانش آموزان شروع می‌شود به سایر اشاره جامعه نشر پیدا می‌کند. تحقیقات صداقت زادگان (۱۳۸۴) در پژوهش خود تحت عنوان جامعه‌پذیری از طریق ورزش اعلام داشت که عضویت در تیمهای ورزشی، سبب مروء و تمرین ارزش‌ها و هنجارهای اجتماعی می‌شود. ابراهیم پور (۱۳۹۱) متغیرهای رابطه گرم و انصاف اولیای مدرسه و پذیرفتن نقش فعال دانش آموزان (فرصت خودنمختاری) در مدرسه، به صورت مستقیم و غیرمستقیم از طریق تأثیر بر عزت‌نفس، خود پنداره و

خودمختاری ادراک شده، بر مسئولیت پذیری دانش آموزان تأثیر معنادار دارند. موحدی و همکاران (۱۳۸۹) نیز در پژوهشی با عنوان تفاوت جامعه پذیری در میان دانشجویان ورزشکار و غیر ورزشکار به این نتیجه رسیدند که دانشجویان ورزشکار سطح بالاتری از جامعه پذیری را دارا می باشند. آنها استدلال کردند که شرکت در فعالیتهای ورزشی باعث پیشرفت بهتر در جامعه پذیری افراد می شود. همچنین در پژوهشی دیگر فارست و کرنز (۱۹۹۹) نشان دادند که تعاملات اجتماعی ارائه شده بهوسیله مشارکت در ورزش، حیاتی هستند و عناصر مهمی برای توسعه جامعه پذیری افراد تلقی می شوند؛ زیرا شرکت کنندگان را به غلبه بر موانع سخت و کنار آمدن با مشکلات سوق می دهد و باعث می شود در زندگی عادی خود جامعه پذیری بیشتری داشته باشند این یافته ها همگی با نتایج پژوهش حاضر همخوانی دارند. برنامه های تربیت بدنی امکان و شرایطی دارد که شخصیت و ماهیت افراد در آن بروز می کند و تجلی می یابد؛ لذا رفتار و اعمال ناشایسته شناخته و زدوده می شود و خصایص انسانی و رعایت قوانین جایگزین می شود. بدین گونه هر فرد می تواند از احترام لازم در بین دسته و جامعه خود برخوردار گردد. این ارتباط مطلوب شکل گرفته و به صورت اخلاق درآمده و به قلمروهای خارج نیز انتقال یافته و مشاهده می شود. تقليد از مردمان و رهبران در گفتار و کردار که موردا حترام شرکت کنندگان در فعالیتهای ورزشی هستند باعث ایجاد صفات برجسته و مطلوب در ورزشکاران و دانش آموزان می گردد. کنترل احساسات، احترام به قوانین، رعایت منافع جمعی از جمله عادانی هستند که در ورزش امکان آموزش آنها موجود است. اغلب ورزشکاران اذعان دارند که فلسفه زندگی مردمان و طرز رفتار آنها در زندگی اجتماعی و اخلاقی این گروه مؤثر بوده، زیرا آنان در موقعیت بهتری برای الگوبرداری قرار دارند. از اثرات جامعه پذیری در ورزش می توان به تقویت و انسجام روابط خانوادگی، ایجاد روحیه تعاون و همکاری در بین افراد، پذیرش افراد توسط همنوعان و ایجاد روحیه جمعی نام برد. معلمان تربیت بدنی با شناسایی دانش آموزان منزوی و گوشه گیر و هدایت و تشویق آنان به سوی ورزش و بازی های گروهی می توانند کمک بزرگی به دانش آموزان و جامعه بکنند.

از نتایج دیگر تحقیق؛ تأثیر معنادار محبوبیت معلمان تربیت بدنی در تغییر شیوه زندگی دانش آموزان می باشد. به عقیده محققان، ورزش باعث شادی و نشاط و بالا بردن اعتماد به نفس می گردد زیرا افراد افسرده یا اعتماد به نفس ندارند یا میزان آن در آنان بسیار پایین است. ورزش احساس رضایت باطنی شخص را بالا برده و فرد حس می کند که به موقعیت هایی دست یافته است. در فراغت اندکی که امروزه میسر و ممکن است اجرای برنامه های مناسب تفریحی ورزشی برای تلطیف زندگی، کاستن از فشارهای زندگی ماشینی، ارضای غرایز و تمایلات ذاتی، تأمین سلامت جسمانی و روانی ضرورت دارد این امر موردو توجه برنامه ریزان تعلیم و تربیت بوده و از هفت بند اهداف تعلیم و تربیت دریند ششم: استفاده صحیح از اوقات فراغت جایگاه پیدا کرده و آموزش های لازم نظری و عملی در مدارس صورت می پذیرد. معلمان تربیت بدنی با راهنمایی ها خود به دانش آموزان و با اهمیت شمردن ورزش در بین اقشار جامعه و بیان اثرات مثبت آن در افراد در تغییر شیوه زندگی دانش آموزان تأثیرگذار می باشند. این اثرات می تواند

شامل تغییر نگرش دانش آموز به اهمیت خوابیدن، خوردن و استراحت در زندگی، میزان استفاده از وسایل نقلیه، اهمیت دادن به گردش و مسافرت و از همه مهمتر تحرک و فعالیت ورزشی روزانه باشد. دانش آموزان این تفکرات را به خانواده‌ها و در نوبت بعد به جامعه انتقال می‌دهند و نتیجه این انتقال، کشوری پویا با مردمی سالم و فعال خواهیم داشت. تحقیقات وانگ و همکارانش (۲۰۰۴) نشان می‌دهد که فعالیت بدنی به هر شکلی می‌تواند به حفظ و تأمین سلامت روانی نقش داشته باشد. باسیا و همکاران (۲۰۱۵) خاطرنشان می‌کنند؛ فعالیت‌های ورزشی عامل مهمی در حل مشکلات و افزایش کیفیت زندگی دانش آموزان است. بنابراین باید برای فعالیت‌های رسمی ورزشی در مدارس بکوشیم و کودکان و نوجوانان را به فعالیت‌های فوق برنامه تشویق کنیم. در پژوهشی که توسط پرسیوال و کرر (۲۰۰۵) انجام شد؛ معلوم شد فعالیت‌های ورزشی افزون بر فراهم کردن سلامت فیزیکی، نقش مهمی در رشد اجتماعی دارد. این اظهارات و یافته‌ها با نتایج تحقیق حاضر همخوانی دارند.

یافته دیگر پژوهش حاضر؛ تأثیر معنادار و مثبت محبوبیت معلمان تربیت بدنی در اجتماعی شدن دانش آموزان بود ($t=12/44$ و $\beta=0/70$). ماحصل تحقیقات و نظر نیکسون و فرای (۱۹۹۶) دو اندیشمند جامعه‌شناسی این است که، حاصل فرهنگ پذیری ورزش از طریق یادگیری و شکل‌گیری باورها، نگرش‌ها، بهبود مهارت‌ها و تقویت ارتباطات اجتماعی انجام می‌پذیرد. ورزش و حرکات منظم بدنی علاوه بر سلامت جسم، روح و روان بر رشد اجتماعی فرد تأثیر زیادی دارد و در سازگاری فرد در جامعه و شخصیت فرد تأثیر می‌گذارد. استانتز و ویس (۲۰۰۳)، بوکسیل (۲۰۰۳) معتقدند؛ ورزش ایده آل‌های اخلاقی یک فرهنگ را در میان ورزشکاران جوان القا می‌کند و سبب می‌شود تا مردم ارزش‌های غیراخلاقی را نفی کنند و نسبت به ارزش‌های اخلاقی نیک برانگیخته شوند و بدین ترتیب افراد و جامعه بهسوی اخلاقی شدن پیش روند. نوگوا و همکاران (۲۰۱۱) دریافتند که آموزش ورزش جودو به کودکان ژاپنی، باعث می‌شود که مهارت‌های زبانی، احترام به دوستان، آداب و رسوم بهبود یابند و درنتیجه کمک به آن‌ها در توسعه تعامل با گروه بزرگ‌تر می‌شود. تراویس و همکاران (۲۰۱۴) می‌گویند ورزش؛ جوانان را به فرصت‌های جدیدی برای تعامل با خانواده و شکل‌گیری ارتباطات خانوادگی می‌شود. میلت و گینزبرگ (۲۰۱۲) معتقدند؛ ورزش به ایجاد ارتباط بین کودکان کمک می‌کند و به آن‌ها اجازه می‌دهد تا چگونه به اشتراک گذاشتن، مذاکره حل منازعات و مهارت‌های خود-حمایتی را یاد بگیرند. همچنین به آن‌ها شیوه رهبری و مهارت‌های گروهی را آموزش می‌دهد؛ این یافته‌ها با نتایج تحقیق حاضر مطابقت دارند. ورزش برای جوانان ما تکیه‌گاهی امن به حساب می‌آید تا در پناه آن به نهایت رشد و کمال مطلوب انسانی دست یابند. فرایند اجتماعی شدن یکی از مهم‌ترین مؤلفه‌های رشد و یکی از زیربنایی ترین محورهای رشد شخصیت می‌باشد. تعداد روزافزون افرادی که برای برقراری ارتباط با دیگران مشکل دارند یا افرادی که دستخوش ترس از برخوردهای اجتماعی‌اند ضرورت پرداختن به رشد اجتماعی و عامل‌های مرتبط با آن را توجیه می‌نماید. باوجود ارتباط نزدیک بین سلامت روان و رشد و مهارت‌های اجتماعی، بررسی جایگاه ورزش در این مقوله از اهمیت ویژه‌ای برخوردار است. تربیت بدنی و ورزش در هر جامعه‌ای

متقابلًا در توسعه و تحکیم یکدیگر گام برمی‌دارند و در جهت‌گیری جامعه‌ی مطلوب و تحقق انسان برتر مؤثرند. به همین دلیل انجام تحقیقات متعدد در زمینه‌ی ورزش و مؤلفه‌های روان‌شناختی انسان، می‌تواند با روش نمودن اثرات مطلوب ورزشی و فعالیت‌های جسمانی روی جنبه‌های روان‌شناختی انسان، ضمن علاقه‌مند نمودن دانش آموزان به ورزش، سلامت روانی و جسمانی جامعه را نیز ارتقاء بخشد. معلمان تربیت‌بدنی نیز در این پروسه اجتماعی شدن نقش مهمی را ایفا می‌کنند مثلاً با سرگروه کردن دانش آموزان بالاخلاق و منظم در تیم‌های ورزش مدرسه، الگو قرار دادن پهلوانانی چون تختی و بیان جوانمردی‌ها و شیوه زندگی این بزرگان به دانش آموزان، شناسایی دانش آموزانی که به هر دلیلی در رفتار آنان نابهنجاری دیده می‌شود و تشویق آنان به ورزش و حمایت آنان زمینه‌ساز خلق ارزش اجتماعی ورزش در اذهان دانش آموزان شوند.

یکی دیگر از نتایج تحقیق؛ تأثیر معنادار و مثبت محبوبیت معلمان تربیت‌بدنی در نگرش جهانی‌شدن ورزش بود ($t=11/62$ و $\beta=80/88$). این عامل یعنی تأثیر محبوبیت معلمان تربیت‌بدنی بر جهانی‌شدن از منظر دانش آموزان بیشترین تأثیر را دارد. معلمان تربیت‌بدنی با بیان اهداف و منشور المپیک به دانش آموزان و نقشی که ورزش در اقتصاد کشورها ایفا می‌کند، دانش آموزان را با اهمیت ورزش و جایگاه آن در جامعه آشنا می‌سازند. و دانش آموزان درک خواهند کرد که ورزش کردن علاوه بر فواید جسمانی و روحی فراوانی که برای انسان دارد، یک وسیله برای حل اختلافات بین کشورها و اتحاد آنان با هم می‌شود. جهانی‌شدن مفهومی پیچیده‌ای از فرایندهای سیاسی، فرهنگی، اقتصادی و اجتماعی است که مرزهای ملی را درهم می‌نورد و ارتباطات جهانی را افزایش داده و فضای اجتماعی منحصر به‌فردی را ایجاد می‌کند (وست، ۲۰۱۱). معلمان تربیت‌بدنی با بیان اهمیت ورزش در روابط بین ملت‌ها و تأثیرگذاری آن در اقتصاد و انسجام بین‌المللی برای دانش آموزان نقش مهمی در جهانی‌شدن ورزش ایفا می‌کنند. امروزه ورزش به عنوان یک ابزار مهم اقتصادی و سودآوری برای کشورها بسیار ارزشمند می‌باشد. در کنار این سودآوری ورزش باعث ایجاد روابط فرهنگی قوی بین کشورها و ابزار صلح بین آنان می‌شود؛ شعار المپیک اتحاد ملت‌ها و اشاعه ورزش و سلامتی بین جوامع است.

از نتایج دیگر پژوهش حاضر بالا بودن میانگین سؤالات «میزان تحرک و فعالیت بدنه روزانه»، «نقش فعالیت‌های ورزشی در توسعه رفتارهای خوب»، «نقش فعالیت‌های ورزشی در گرایش به اعتقادات دینی»، «نقش فعالیت‌های ورزشی در نابهنجاری‌های رفتاری»، «نقش فعالیت‌های ورزشی در روابط فرهنگی ملل مختلف» در بین سؤالات فرهنگ پذیری ورزش بود. هرچند ورزش و فعالیت‌های بدنه سلامتی و افزایش قوای جسمی ورزشکار را به دنبال دارد اما باید گفت که کارکرد اصلی ورزش در جامعه بروز می‌کند و در واقع ورزش رسالت اجتماعی دارد. ورزش برای جوانان فرصتی است برای حضور در کنار هم و تمرین مهارت‌های مهم اجتماعی، در فضای ورزش است که فرد می‌تواند مهارت‌هایی چون نقش‌پذیری، احساس مسئولیت، سازگاری، تقسیم وظایف، قانون مداری و... را تجربه و تمرین کند. ما به ورزش به عنوان عاملی برای ایجاد صفات ممتاز، روحیه فداکاری، پشتکار، مقاومت و خود انضباطی نگاه

می‌کنیم. به باور اندیشمندان حوزه فلسفه ورزش مهم‌ترین و اساسی‌ترین هدف و نتیجه ورزش تهذیب اخلاق و توسعه اخلاقیات در جامعه است. ورزش فضایی را مهیا می‌کند که اخلاق و منش ورزشی در خلق‌وچوی افراد نهادینه شود (بورا وست و چارلز بوچر، ۱۳۸۹). وانگ و همکارانش (۲۰۰۴) نشان دادند که فعالیت بدنی به هر شکلی می‌تواند به حفظ و تأمین سلامت روانی نقش داشته باشد. پرسیوال و کر (۲۰۰۵) فعالیت‌های ورزشی افزون بر فراهم کردن سلامت فیزیکی، نقش مهمی در رشد اجتماعی دارد. استانتز و ویس (۲۰۰۳)، بوكسیل (۲۰۰۳) ورزش ایده آل های اخلاقی یک فرهنگ را در میان ورزشکاران جوان القا می‌کند و سبب می‌شود تا مردم ارزش‌های غیراخلاقی را نفی کرده، نسبت به ارزش‌های اخلاقی نیک برانگیخته شوند و بدین ترتیب افراد و جامعه بهسوی اخلاقی شدن پیش روند. نتایج پژوهش حاضر اهمیت ورزش را در توسعه رفتارهای خوب و جلوگیری از رفتارهای نابهنجار بهدرستی نشان می‌دهد و همسو با نتایج پژوهش حاضر می‌باشد.

پژوهش حاضر نشان داد که مؤلفه‌های «نسبت به همه دانش آموزان عدالت را رعایت می‌کند» و «بین دانش آموزان فرقی نمی‌گذارد «بالاترین میانگین را دارا می‌باشند. شاگردان به خاطر نفوذ روحی و معنوی معلم، تأثیرات شگرفی از او می‌گیرند که گاهی سرنوشت ملتی را تغییر می‌دهند. بیشتر انسان‌های موفق، کامیابی خود را مدیون معلمان خود می‌دانند و نیز افرادی هستند که سرخوردگی و شکست‌های زندگی‌شان، ناشی از برخورد بد معلمان است. یک معلم عادل شاگردان را بهطور یکسان با یک نگاه در نظر می‌گیرد. مثلاً شاگردان وقتی معلم خود را غیر منصف می‌دانند که معلم شان با یک گروه از شاگردان یا یکی از آنان بهطور متفاوت عمل کند، این کاملاً بی‌انصافی است چنانچه معلم با یک تعداد شاگردان آسان‌گیر و با تعداد دیگر سخت گیر باشد. بی‌عدالتی معلم شاگردان را بدین، عقده مند و ستیزه جو بار آورده و تاثرات منفی در پروسه آموزش و طرز برخورد شاگردان با معلم را دارد.

درنهایت؛ با توجه به نتایج تحقیق حاضر پیشنهاد می‌شود که از محبوبیت معلمان در اجتماعی شدن و تغییر شیوه زندگی دانش آموزان استفاده بهینه شود و با استفاده از این سرمایه انسانی (محبوبیت معلمان)، جامعه‌پذیری تسهیل و نگرش جهانی شدن ورزش ثبت شود. همچنین بهمنظور ارتقاء ورزش مدارس و گسترش ورزش از مدارس به سطح جامعه از معلمان متخصص در امر تربیت‌بدنی در مدارس استفاده شود و با برگزاری کلاس‌های ضمن خدمت که موجب غنای بیشتر این رشته و افزایش آگاهی بیشتر معلمان در خصوص تازه‌های علم ورزش شود به سطح آگاهی بخشی جامعه کمک شود. و به منظور تاثیر گذاری معلمان تربیت بدنی در ورزش کشور از توانایی‌های این قشر در تشكیلات ورزش کشور از سطح استعدادیابی تا سطح کلان و استراتژیک استفاده گردد تا ضمن افزایش انگیزه و بهدا دادن به معلمان تربیت بدنی آنان در رسالت خویش اهتمام بیشتری داشته باشند و فرهنگ ورزش و سلامتی را در جامعه ترویج دهند.

تشکر و قدردانی

از معاونت تربیت بدنی اداره کل آموزش و پرورش استان خراسان جنوبی و معلمان تربیت بدنی شهرستان بیرون گردید که در انجام این پژوهش، اعضای تیم پژوهش را یاری نمودند، تقدیر و تشکر می‌شود.

منابع

۱. بختیاری، ع. (۱۳۹۰). بررسی تعاملات بین ورزش و فرهنگ، کنفرانس ملی صنایع فرهنگی و نقش آنها در توسعه پایدار، دانشگاه آزاد اسلامی کرمانشاه.
۲. خلجمی، ح؛ آقا پور، س؛ بهرام، ع (۱۳۹۲). اصول مبانی تربیت بدنی و علوم ورزشی. انتشارات سمت، چاپ ششم.
۳. کاشف، م (۱۳۹۰). مدیریت اوقات فراغت و تفریحات سالم. مبتکران.
۴. صداقت زادگان، ش (۱۳۸۴). جامعه پذیری از طریق ورزش. نشریه المپیک، دوره ۱۳، شماره ۴، ص ۶۱-۷۲.
5. Anne, M. E, Antonis, H. Eleftheria, M. Francis, Riesc.Olga, K. Xavier, S. (2016). Acculturation through sport: Different contexts different meanings, International Journal of Sport and Exercise Psychology, p: 2-13.
6. Bakhtiyari, A. (2011). Investigate the interactions between sport and culture, National Conference on cultural industries and their role in sustainable development, Islamic Azad University of Kermanshah, 18 Mar, 3. (Persian).
7. Bailey, R., Armour, K., Kirk, D., Jess, M., Pickup, I., Sandford, R., & Education, B. P. (2009). The educational benefits claimed for physical education and school sport: an academic review. Research papers in education, 24(1), 1-27.
8. Bora, W. Charles,B.(2010). Principles of Physical Education and Sport, the publishing dandelion Saba.
9. Boxill, J. (2003). The Ethics of Competition, Jon Boxill, Sport Ethics, Publisher: Black well, First Edition.p: 27-45.
10. Baciu, C., & Baciu, A. (2015). Quality of Life and Students' Socialization through Sport. Procedia-Social and Behavioral Sciences, 209, p:78-83.
11. Elbe, A. M., Hatzigeorgiadis, A., Morela, E., Ries, F., Kouli, O., & Sanchez, X. (2016). Acculturation through sport: Different contexts

- different meanings. International Journal of Sport and Exercise Psychology, p: 1-13.
12. Forrest, R., & Kearns, A. (1999). Joined-up places? : Social cohesion and neighbourhood regeneration. York: YPS for the Joseph Rowntree Foundation.
13. Galahu, A. (2006). Understanding motor development in different periods of life, translation support demand, Messenger, publications Science and move, p:78-150.
14. Ito, E., Nogawa, H., Kitamura, K., Walker, G. J. (2011). The role of leisure in the assimilation of Brazilian immigrants into Japanese society: Acculturation and structural assimilation. International Journal of Sport and Health Science, 9, p: 8–14.
15. Lee, J. S., Koeske, G. F., & Sales, E. (2004). Social support buffering of acculturative stress: A study of mental health symptoms among Korean international students. International Journal of Intercultural Relations, 28(5), p: 399-414.
16. Milteer, R. M. Ginsburg, K. R. (2012) The Importance of Play in Promoting Healthy Child Development and Maintaining Strong Parent-Child Bond: Focus on Children in Poverty Pediatrics 129(1), p: 204-213.
17. Mercado, H. U., & Bernthal, M. J. (2016). Hispanic Subcultural Sport Socialization: An Initial Investigation. Sport Marketing Quarterly, 25(2), p: 103-114.
18. Movahedi, A., Mojtabaei, H., & Farazyani, F. (2011). Differences in socialization between visually impaired student-athletes and non-athletes. Research in developmental disabilities, 32(1), p: 58-62.
19. Rattingan, P. Blair, P. Hickson, C (2010). International approaches to physical education and sport: A comparison, P: 258-269.
20. Sami, s. (2014). The importance of in-service training for PE teachers, Quarterly growth in physical education, 53, p: 8.
21. Stunts, C.P. Weiss, M.R. (2003). Influence of social goal orientations and peers on sport man like play, Research Quarterly for Exercise and Sport, p: 74.

22. Tavasoli, GH.A. Ebrahimpur, D. (2012). The relationship between self-esteem, autonomy and fairness with students responsibility, Journal of Sociology of Education, 1, p: 1-36.
23. Travis E. Dorsch, Alan L. Smith, Meghan H. McDonough (2014). Early Socialization of Parents through Organized Youth Sport, American Psychological Association, p: 1-16.
24. Wang, Y.T. Taylor, L. pearl, L.S. (2004). Effects of Tai Chi exercise on physical and mental health of collage students. Am J chin Med, 31(3), p: 453-9.
25. West, D., & Heath, D. (2011). Theoretical pathways to the future: Globalization, ICT and social work theory and practice. Journal of Social Work, 11(2), p: 209-221.